

وب سایت استاد موسوی

تاریخ روز : ۲۱ / ۰۳ / ۱۳۹۷

تاریخ ثبت : ۲۹ خرداد ۱۳۹۵

عنوان : نگاه که اشراق نفس، رهای از غبار تن و جسم گردد

«بسمه تعالی»

نگاه که اشراق نفس، رهای از غبار تن و جسم گردد

توجه داشته باشید مباحثی یا سخنانی پیرامون مبانی معاد را در اختیار نهادیم و اینک به بحثی که خود بسیار عمیق است عنایت بفرمایید:
این مبانی در صفحه 192 سطر 4 جلد 9 اسفار درخشان است.
واعلم ان النفس مادامت متعلقة بالبدن»

آن گاه که نفس اشراقات خویش را بر تن روا می‌دارد، یعنی در جهان ناسوت یا جهان کون و فساد یا جهان بود و نبود یعنی در این دنیای زندگی نیروهای درونی تن با هم مغایر می‌شوند همانند احساس و تخیل و سایر مدرکات که احساس غیر از تخیل است. یعنی نیروهای 5 یا 7 گانه احساس هر کدام در جهان جسم حظی خاص و بهره‌های نو دارند. از آنجمله احساس چشم (یعنی دیدن) غیر از احساس بوئیدن است. و جهان تخیل که بسیار گسترده است و کم فهم و پر معنی، از این رو بسیاری از عرفا تخیل را اصل در شکوه و عظمت محبوب دانند. چنانی که هر عاشق با تخیل معشوق، زیباترین زمان خویش را طی می‌کند.

و ناگفته نماند سخت روشن و آشکار است:

هرآن گاه که اشراق نفس رهای از غبار تن و جسم گردد،

فلا یبقی الفرق بین الاحساس و التخیل»

فرقی بین احساس و تخیل نمی‌ماند.

زیرا با اشراقات نفس است که هر کدام از این نیروها یعنی احساس و تخیل و ادراک خویش را درک می‌نمودند و خویش را یگانه در خود به حساب آوردی. این که در ادراک برد یابیدن و در گفتن برد تفهیم و در شنیدن برد آگاهی نهفته است، همه و همه از اشراق نفس‌اند. هر آن گاه که از جلو؟ چشم نفس افتادند، و بی اعتنایی نفس بر آنها سایه افکند، دیگر نخواهند توانست خویش را بیابند، یگانه می‌شوند و تخیل هم هم!

حقیقت آن است که:

در جهان متافیزیک انتظارها که جزء لوازم جسمند، دیگر اوج و موجی ندارند و جهان مجرد حاکم است نه جهان جسم و جهان ناسوتی که شامل اضداد یعنی حی و میت می‌شود یا شامل زنده و مرده می‌شود، موجود نیست. و چون جهان، جهان مجرد است، آن است که هر موضوع با یکدیگر تباین و دوئی ندارند همه از یک اشراق تجردی بهره‌ورند و از یک سنخ. این که در جهان متافیزیک وحدت‌ها حاکمند معنی‌اش این است.

نظر محقق و فیلسوف متأله حضرت استاد موسوی:

چون در عالم متافیزیک نیروها به اتحاد روند، و درک و تخیل و عقل و سایر تجردها قوی گردند، هر یک از اعضاء آن چه کسب نموده‌اند خود یابند. و این خودیابی لذتی جدای از دیگر لذت است. یعنی نیروی عقل لذتی دارد که نیروی نفس قدسی آن را نی، و نفس قدسی خرمی و خرسندی‌ای دارد که مدرکات علمی را با او کاری نیست. هر چند نیروهای تجرد در جهان متافیزیک یگانه‌اند ولی دریافت و لذت‌های آن جهان با یکدیگر مغایرند و این بحث از مباحث مهم معاد و جهان فلسفه و حکمت و عرفان است. یعنی روان یک عارف با روان یک حکیم، و روان یک

عالم و روان یک فیلسوف لذائذشان در آن جهان متغیرند.
بکوش تا از این جهان رنگارنگ فیضی زیباتر بهره ور شوی!

منبع : جلد نهم اسفار، صفحه 192

از سلسله مباحث تحقیقی فیلسوف متاله استاد سید علی موسوی